

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Кафедра конституційного права та галузевих дисциплін

07-02-115М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми
адміністративного права і судочинства»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
освітньо-професійної програми «Право»
спеціальності 081 «Право»
денної та заочної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою з якості
ННП
Протокол № 3
від 31.10.2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до практичних занять та виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права і судочинства» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» денної та заочної форми навчання. [Електронне видання] / Дуліба Є. В. – Рівне : НУВГП, 2023. – 20 с.

Укладач: Дуліба Є. В., д.ю.н. доцент, професор кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.

Відповідальний за випуск: Міщук І. В., к.ю.н., завідувач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін.

Керівник групи забезпечення спеціальності 081 «Право»

Швець О. М.

© Є. В. Дуліба, 2023

© НУВГП, 2023

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Тематика практичних занять	6
3. Контрольні заходи та засоби діагностики.....	7
4. Критерії та шкала оцінювання.....	8
5. Плани практичних занять.....	8
6. Завдання для ІДЗ.....	18
7. Рекомендовані підручники та навчальні посібники.....	18

ПЕРЕДМОВА

Метою та завданням вивчення дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права і судочинства» є формування та розвиток умінь аналізувати сучасні проблеми адміністративного права та адміністративного судочинства; вироблення вмінь надавати оцінку для конкретної ситуації, а також пошуку шляхів розв'язання цих проблем з урахуванням сучасних умов розвитку держави та викликів, з якими вона стикається.

Компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння

основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання:

РН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

РН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

1.1. Тематика практичних занять

№	Назва теми	К-сть годин, денна форма	К-сть годин, заочна форма
1	Тема 1. Сучасний стан та проблеми розвитку адміністративного права	2	
2	Тема 2. Актуальні проблеми публічного адміністрування і організації та діяльності публічної адміністрації	2	2
3	Тема 3. Актуальні проблеми надання адміністративних послуг в Україні	2	1
4	Тема 4. Актуальні проблеми правового регулювання здійснення адміністративних процедур	2	1
5	Тема 5. Адміністративно-деліктне право: проблеми сьогодення та перспективи розвитку	2	2
6	Тема 6. Актуальні проблеми	4	2

	адміністративного судочинства в судах першої інстанції		
7	Тема 7. Актуальні проблеми оскарження і перегляду судових рішень в адміністративному судочинстві	2	
	Всього	14	8

2.3.Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- оцінювання роботи студента на лекціях;
- опитування на практичних заняттях;
- опрацювання завдань для самостійної роботи;
- написання модульних контролів.

2.4. Критерії та шкала оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно вчасно виконати завдання зі складання та оформлення документів, вчасно здати модульні контролі знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом усного опитування та письмових завдань.

Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання завдань, студент отримує такі обов'язкові бали:

45 балів за усні та письмові завдання (по 5 балів за кожен практичну);

15 балів за індивідуально-дослідне завдання;

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Здобувачі можуть отримати додаткові бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему можуть дослідницької роботи вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали здобувачам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бали (13 балів), рівень 2 – 3 запитання по 1 бали (3 бали), рівень 3 – 1 запитання по 4 бали (4 бали). Усього – 20 балів.

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Тема 1. Сучасний стан та проблеми розвитку адміністративного права

1. Предмет, метод регулювання та система сучасного адміністративного права України.
2. Актуальні проблеми сучасного адміністративного права України.
3. Суб'єкти адміністративного права, їх адміністративно-правовий статус та проблеми щодо

його реалізації.

Завдання до теми:

1. Предмет, метод регулювання та системи сучасного адміністративного права України.
2. Особливості розвитку і реформування адміністративного права України.
3. Актуальні проблеми сучасного адміністративного права.
4. Суб'єкти адміністративного права, їх адміністративно-правовий статус та проблеми щодо його реалізації.

Завдання для підготовки до практичного заняття

На підставі аналізу законодавства України та праць науковців за останні роки прошу Вас розкрити актуальні проблеми адміністративно-правового статусу одного із суб'єктів адміністративного права (громадяни, особи без громадянства, іноземці, фізична особа-підприємець, юридична особа, органи державної влади (зокрема, можна зосередитися на одному із центральних органів державної влади), органи місцевого самоврядування, посадова особа, військовослужбовець, державний службовець, працівник органу місцевого самоврядування, підприємство тощо).

Тема 2. Актуальні проблеми публічного адміністрування і організації та діяльності публічної адміністрації

1. Актуальні проблеми публічного адміністрування в

- сучасних умовах розвитку держави.
2. Інструменти публічного адміністрування
 3. Адміністративний розсуд в публічному адмініструванні.
 4. Актуальні проблеми проходження державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.
 5. Запобігання корупції в публічній службі.

Завдання до теми:

1. Актуальні проблеми публічного адміністрування в сучасних умовах розвитку держави.
2. Інструменти публічного адміністрування. Правові форми публічного адміністрування (нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір). Електронне урядування.
3. Адміністративний розсуд в публічному адмініструванні.
4. Актуальні проблеми проходження державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.
5. Запобігання корупції в публічній службі. Обмеження, що застосовуються до публічних службовців щодо запобігання корупційним проявам.

Завдання для підготовки до практичного заняття

Розкрийте актуальні проблеми публічного адміністрування в одній із сфер життєдіяльності держави. Питання слід розкрити в таких двох аспектах:

- 1) актуальні проблеми здійснення публічного адміністрування суб'єктами публічної адміністрації, що формують та реалізують державну політику у цій сфері. (Перелік органів виконавчої влади, які функціонують <https://www.kmu.gov.ua/catalog>);
- 2) актуальні проблеми адміністративно-правового регулювання цієї сфери.

Тема 3. Актуальні проблеми надання адміністративних послуг в Україні

1. Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг в Україні.
2. Цифровізація адміністративних послуг в Україні: проблеми та перспективи розвитку.
3. Актуальні проблеми надання адміністративних послуг органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Завдання до теми:

1. Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг в Україні.
2. Цифровізація адміністративних послуг в Україні: проблеми та перспективи розвитку.
3. Актуальні проблеми надання адміністративних послуг органами державної влади та органами місцевого самоврядування.
4. Реформування системи надання адміністративних послуг.

Завдання для підготовки до практичного заняття
Однією з актуальних проблем сучасного адміністративного права є проблеми надання адміністративних послуг в Україні.

Відповідно до Закону України від 06.09.2012 № 5203-VI «Про адміністративні послуги» адміністративна послуга - результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або здійснення обов'язків такої особи відповідно до закону.

Виберіть одну з адміністративних послуг, що надається суб'єктами публічного адміністрування, і розкрийте актуальні проблеми надання цієї послуги та запропонуйте шляхи її вирішення.

Тема 4. Актуальні проблеми правового регулювання здійснення адміністративних процедур

1. Теоретичні та практичні проблеми правового забезпечення та здійснення адміністративних процедур.
2. Проблеми класифікації адміністративних процедур.
3. Сучасні тенденції розвитку адміністративно-процедурного законодавства.

Завдання до теми:

1. Теоретичні та практичні проблеми правового забезпечення та здійснення адміністративних процедур.

2. Проблеми класифікації адміністративних процедур.
3. Сучасні тенденції розвитку адміністративно-процедурного законодавства.

Завдання для підготовки до практичного заняття

Однією з актуальних проблем сучасного адміністративного права є проблеми адміністративних процедур в Україні, що є визначений законодавством, як порядок розгляду та вирішення суб'єктами публічного адміністрування конкретної адміністративної справи.

Розкрийте актуальні проблеми будь-якої адміністративної процедури (реєстраційної, дозвільної, інспекційної, процедури за заявою особи, процедури за службовим обов'язком), що надається суб'єктами публічного адміністрування та запропонуйте шляхи їх вирішення.

Тема 5. Адміністративно-деліктне право: проблеми сьогодення та перспективи розвитку

1. Актуальні проблеми адміністративно-деліктного права в публічному праві.
2. Інститут адміністративної відповідальності: проблеми розвитку.
3. Провадження у справах про адміністративні правопорушення: стадії, правовий статус учасників, акти, що ухвалюються на окремих стадіях провадження.

4. Перспективи розвитку адміністративно-деліктного законодавства України.

Завдання до теми:

1. Актуальні проблеми адміністративно-деліктного права в публічному праві.
2. Інститут адміністративної відповідальності: проблеми розвитку.
3. Проблеми реформування законодавства про адміністративні правопорушення.
4. Провадження у справах про адміністративні правопорушення: стадії, правовий статус учасників, акти, що ухвалюються на окремих стадіях провадження.
5. Перспективи розвитку адміністративно-деліктного законодавства України.

Завдання для підготовки до практичного заняття

Однією з актуальних проблем сучасного адміністративного права є проблеми адміністративної відповідальності.

Розкрийте одну з актуальних проблем адміністративної відповідальності та вкажіть, які шляхи існують її вирішення.

МОДУЛЬ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ

Тема 6. Актуальні проблеми адміністративного судочинства в судах першої інстанції

1. Захист прав фізичних та юридичних осіб в адміністративному судочинстві: проблеми теорії і практики.
2. Сучасні виклики та актуальні проблеми адміністративного судочинства України.
3. Актуальні проблеми адміністративного судочинства у судах першої інстанції
4. Проблеми розгляду адміністративними судами окремих категорій адміністративних справ.

Завдання до теми:

1. Захист прав фізичних та юридичних осіб в адміністративному судочинстві: проблеми теорії і практики.
2. Сучасні виклики та актуальні проблеми адміністративного судочинства України.
3. Офіційне з'ясування всіх обставин у справі як спеціальний принцип адміністративного судочинства.
4. Предметна, інстанційна та територіальна юрисдикція адміністративних судів.

5. Способи судового захисту прав, свобод, інтересів особи від порушень суб'єктами владних повноважень.
6. Позовне провадження: практичні проблеми розгляду і вирішення адміністративних справ.
7. Проблеми розгляду адміністративними судами окремих категорій адміністративних справ.
8. Актуальні проблеми доказування в адміністративному судочинстві.
9. Електронне правосуддя в адміністративному судочинстві України.
10. Сучасний стан електронного правосуддя в адміністративному судочинстві України.
11. Актуальні проблеми функціонування електронного правосуддя в Україні.

Завдання для підготовки до практичного заняття

Гарантією реалізації положення Конституції щодо відповідальності держави за свою діяльність перед людиною є право кожного оскаржувати в суді рішення, дії чи бездіяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. При цьому захист порушених прав, свобод чи інтересів людини з боку суб'єктів владних повноважень здійснюється в порядку адміністративного судочинства.

Розкрийте одну з актуальних проблем адміністративного судочинства в судах 1 інстанції та вкажіть, які шляхи існують її вирішення.

Тема 7. Актуальні проблеми оскарження і перегляду судових рішень в адміністративному судочинстві

1. Перегляд судових рішень в адміністративних справах.
2. Актуальні проблеми апеляційного оскарження.
3. Актуальні проблеми касаційного оскарження.
4. Актуальні проблеми перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
5. Актуальні проблеми виконання рішень в адміністративних справах.

Завдання до теми:

1. Перегляд судових рішень в адміністративних справах.
2. Актуальні проблеми апеляційного оскарження.
3. Актуальні проблеми касаційного оскарження.
4. Актуальні проблеми перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.
5. Актуальні проблеми виконання рішень в адміністративних справах.

Завдання для підготовки до практичного заняття

Розкрийте одну з актуальних проблем оскарження і перегляду судових рішень в адміністративному судочинстві та вкажіть, які шляхи існують її вирішення.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІДЗ:

На основі аналізу законодавства України та науково-публіцистичних праць науковців розкрийте актуальні проблеми організації та діяльності публічної адміністрації на прикладі одного з центральних органів виконавчої влади та запропонуйте своє бачення вирішення їх.

Роботу слід зробити у формі презентації у Power point.

Рекомендована література

Основна література:

1. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/ed20200718#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text>
3. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
4. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-IX#Text>
5. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
6. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n534>

7. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text>

8. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

9. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>

10. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

11. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

12. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>

13. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 649-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text>

Допоміжна література:

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. ; видання друге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової ; видання

третє. Київ : Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

3. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. та ін. ; за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с.

4. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / за заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна, П. Жукаускаса, Й. Ввайнхардт, Р. Андрюкайтене. Запорізька державна інженерна академія. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 606 с.

5. Публічне управління: термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін.; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.